

Barn- och utbildningsnämnden

Svar på motion om *Att alla elever i Östhammars kommun ska vara godkända för gymnasiebehörighet*

Kort beskrivning av motionen

Pernilla Grahn (V) yrkar i motion daterad 2024-09-05:

- Att alla elever i Östhammars grundskolor skall vara behöriga till gymnasiet när de går ut klass 9
- Att BUN utreder hur det kan genomföras och redovisar en plan för det våren 2025
- Att alla elever med problematisk frånvaro (Hemmasittare, 12 elever våren 2024) får en enskild planering för sin skolgång och att BUN redovisar sitt arbetssätt.

Svar

Barn- och utbildningsnämnden delar uppfattningen att alla elever i Östhammars kommun ska ha möjlighet att nå gymnasiebehörighet. Att alla elever ska vara behöriga till gymnasiet är en vision vi stödjer fullt ut och är en prioriterad fråga för nämnden. Våren 2024 nådde 75% av eleverna i årskurs 9 med hemkommun Östhammar behörighet till gymnasiet. Det är en sänkning med 21% jämfört med 1998 då 96% av eleverna nådde en gymnasiebehörighet. Åren däremellan har det skett en successiv nedgång med undantag för några år där resultaten pekat uppåt jämfört med året innan, men trenden är tydlig, både i Östhammar men också i riket. Andelen elever med behörighet till gymnasiet minskar och har gjort så över en lång tid, på samma vis kommer det krävas tid och förändring för att åter nå de fina resultat elever i kommunen hade år 1998.

Barn och utbildningsnämnden är överens om att trygghet och studiero är en avgörande faktor för att vända denna utveckling. Om eleverna i skolan inte kan känna sig trygga och vara fria från kränkningar under skoldagen och under lektionstid påverkar det lärandet negativt. Vi ser också att elever med behov av särskilt stöd ska ges sådant och att det är av vikt att skolorna har förutsättningar för att vid behov kunna ge sådant stöd även utanför det ordinarie klassrummet. Därutöver är undervisningens kvalitet viktig tillsammans med ledarskapet i klassrummet. Dessa delar går också i linje med regeringens prioritering om skolan där det bland annat framgår att Skolan måste tillbaka till grunderna och att vi behöver mer ordning i klassrummet. Men även att vi behöver en trygg skola med tydliga förväntningar och att det funnits en missriktad välvilja i att alla elever – oavsett behov – ska sitta i samma klassrum. ([Regeringens prioritering: Skola - Regeringen.se](#))

Barn och utbildningsnämnden har i denna riktning redan fattat en rad beslut samt initierat ett antal utredningar med utgångspunkt i denna. Nedan är några exempel på beslut som fattats:

- Prioritering av medel för att bibehålla satsningen på ökad trygghet och studiero på mellanstadiet och högstadiet med bland annat rastverksamhet.

Barn- och utbildningsnämnden

- Uppbyggandet av en stödenhet innehållandes två kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper för elever med omfattande behov av särskilt stöd.
- Inrättandet av en akutskola dit elever som allvarligt stör andra elevers trygghet och studiero kan placeras tillfälligt under fyra veckor.
- Prioritering av medel för att alla skolor med årskurser inom 4-9 ska kunna inrätta och upprätthålla studios (dvs en särskild undervisningsgrupp på skolan i kombination med flexibelt stöd för elever med behov av extra stöd i samband med vissa lektioner)
- Prioritering av medel för att stärka skolornas arbete med läsa, skriva och räkna garantin inom lågstadiet.

Därutöver har nämnden givit förvaltningen följande uppdrag att utreda:

- Förstärka riktlinjerna kring kränkande behandling
- Se över skolans resursfördelningsmodell i syfte att säkerställa att de medel som fördelas där de som mest behövs.

Genom ett tydligt fokus på skolans kunskapsuppdrag, tidiga åtgärder samt skolornas arbete med trygghet och studiero tillsammans med riktade insatser gentemot skolor med särskilda utmaningar så kan vi nå detta mål. Det är dock viktigt att poängtera att det inte finns några snabba lösningar. Det kräver ett långsiktigt och uthålligt arbete. Det är också ett arbete som kräver samarbete, både mellan skolan och hemmet men också gentemot samhället i stort samt andra aktörer inom kommunen.

När det gäller elever med problematisk frånvaro, inklusive hemmasittare, finns rutiner och arbetsätt för att identifiera och hantera dessa fall genom skolornas elevhälsoteam och närvarokoordinatorer. Förvaltningen har även under året inrättande ett skolsocialt team i samarbete med omsorgskontoret i syfte att öka elevers närvaro i skolan och ge stöd för att bryta en ogynnsam utveckling.

Vi arbetar med individuella insatser för att varje elev ska få den vägledning och det stöd de behöver.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår nämnden kommunfullmäktige att motionen avslås.

Motion

Alla elever i Östhammars kommun skall vara godkända för Gymnasiebehörighet

Bakgrund

Vänsterpartiet Östhammar ställde en Interpellation till Ordförande i Barn och Utbildningsnämnden (BUN) på Kommunfullmäktige (KF) 2024-04-23. På grund av sjukdom blev den inte besvarad och under KF 2024-06-18 behandlades kommande budget och då valde vi att skjuta fram det till hösten. Vi tycker frågorna om våra barns skolutbildning är oerhört viktiga därför vill vi att debatten om skolfrågan skall få det utrymme den kräver. Trots att dåvarande ordförande, Christina Williamsson Liw, nu har lämnat sitt uppdrag som, så kvarstår frågorna och vi vill att mer görs för att våra elever skall klara grundskolan.

I vår Interpellation ställde vi bland annat frågan om hur många elever som inte klarade behörighet till Gymnasiet och hur många barn som hade problematik.. Svaret vi fick var konkret och bra, men vi är inte nöjda med det resultat som redovisades. Det är inte tillfredställande att mellan 15-20 % av eleverna inte klarar godkänt. Att det var en minskning just då på 6,7% från tidigare år verkar ju inte vara en trend som håller i sig. Över tid har antalet varierat från år till år. Ibland fler än 20 % och så något år under 15 %, och vilka som styr kommunen verkar ha mindre betydelse för hur eleverna klarar sin skolgång.

I Vänsterpartiets program för framtidens Sverige säger vi att skolan skall vara **Jämlik, alla barn och unga skall ges samma rätt till utbildning**. Det är vår utgångspunkt när vi skrev interpellationen och nu vår motion.

Vänsterpartiet Östhammar finner det helt oacceptabelt att vår kommun bedriver en skolverksamhet som underkänner runt en femtedel av alla elever. Det är för oss en självklarhet att alla barn skall få undervisning så att de kan lära in de kunskaper de behöver för vuxenlivet. Vad som gjorts tidigare eller vem som bestämmer just nu är totalt ointressant. Utan det är Östhammars kommunfullmäktige som sitter denna mandatperioden 2022-2026 som har ansvaret för vilken möjlighet till undervisning våra barn har. Det faktum att vi har sedan mitten på 1800-talet har skolplikt i vårt land

innebär att det är KF Östhammars skyldighet att alla barn i Östhammars kommun får den utbildning de har rätt till. Det får de inte i dag!

Vänsterpartiet Östhammar vet att det är fullt möjligt att alla elever klarar godkänt. Det visar inte minst erfarenheterna från ett av Danmarks ”Utsatta” förorter som för något år sedan hade 62 % behöriga till gymnasiet och i dag uppnår 97% av eleverna detta krav.. Vi vet att alla elever vill vara godkända, även de som har det svårt, men tyvärr ger de ofta upp då vi vuxna inte kan ge dem stöd och framtidshopp. Vi vuxna har hela ansvaret att våra barn får nödvändiga kunskaper för att klara sin framtid. Det går inte att skylla på någon annan, vi har ett kollektivs ansvar oavsett vilket parti vi tillhör, om vi är folkvald till KF, ledamot i BUN, rektor, lärare, förälder eller elev.

Att vi alla jobbar mot ett gemensamt mål måste vi börja med här och nu. **Alla elever godkända.** Hur vi skall uppnå våra mål skall vi låta de som har adekvat kunskap på området, skolchefer, rektorer och lärare. Vi politiker skall ge medel för att målen skall uppnås. Eleverna skall prestera godkänt med hjälp av sina föräldrar och andra vuxna i vårt samhälle.

En elev som börjar i 1:a klass i år och går ut 9:e klass om några år kan i värsta fall få uppleva 4 olika kommunstyrelser som drar åt olika håll. Det är därför oerhört viktigt att vi jobbar över partigränserna och får en riktning som vi kan jobba tillsammans mot. Att våra barn får en god utbildningen borde vara något som vi alla kan enas om och lägga undan ”partipresigen”.

Därför yrkar Vänsterpartiet Östhammar att:

- Alla elever i Östhammars grundskolor skall vara behöriga till gymnasiet när de går ut klass 9
- BUN utreder hur det kan genomföras och redovisar en plan för det våren 2025
- Alla elever med problematisk frånvaro (Hemmasittare, 12 elever våren 2024) får en enskild planering för sin skolgång och att BUN redovisar sitt arbete.

Pernilla Grahn

Gruppledare för Vänsterpartiet Östhammar

Vänsterpartiet Östhammar

